

VRANOVSKÉ NOVINY

Ročník 47.

Vychádzajú
od roku
1969

Číslo

18

0907 555 099

Vranov nad Topľou 11. mája 2015

Cena: 0,30 €

BOL, ČI NEBOL SVIATOK?

Prvý májový deň je Sviatkom práce. V našom okrese si ho oficiálne nepamätal nikto. Je síce pravda, že v bývalom režime sa Sviatok práce stal propagandistickým nástrojom Komunistickej strany, ale história tohto sviatku nesúvisí s komunistickým režimom.

Sviatok práce bol ustanovený na základe všeobecného štrajku a masových demonštrácií chicagských robotníkov v roku 1886 za osemhodinový pracovný čas. Centrom boja bolo Chicago, do ulíc ktorého vyšlo 1. mája 40 000 štrajkujúcich. V priebehu ďalších dvoch dní sa štrajky rozšírili po celých Spojených štátoch amerických od New Yorku po San Francisco. Dňa 3. mája polícia zneužila stretnutie štrajkujúcich so štrajkokazmi a začala paľbu do robotníkov, pričom 6 osôb bolo zabitých a 50 ťažko ranených. Po krvavých udalostiach v Chicagu rozpúťali úrady v celých USA štvanice proti robotníckemu hnutiu a iniciátorov nepokojov masovo zatýkali.

Uznesenie o oslavách Sviatku práce prijal ustanovujúci kongres II. internacionály v Paríži v roku 1889. Po vzniku ČSR bol od roku 1919 1. máj vyhlásený za štátny sviatok. Prvomájové oslavy sa niesli v duchu boja proti nezamestnanosti a zhoršovaniu postavenia pracujúcich. V rokoch 1933 až 1938 vyjadrovali protest proti narastajúcemu fašizmu a proti vojne.

Sviatok práce by mal byť pre státisíce Slovákov aktuálny aj dnes. To preto, lebo už vyše 20 rokov trhový mechanizmus a korupcia zatiahli našu krajinu do biedy, z ktorej ťaží len malá

skupina vyvolených osôb. Čísla sú viac než varovné. Z celkového počtu 325 700 ekonomicky aktívnych ľudí v Prešovskom kraji odišlo v roku 2014 pracovať do zahraničia na menej ako jeden rok 36 100 ľudí, čo predstavuje viac než 11 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Informáciu zverejnil štatistický úrad. Z nášho okresu, v ktorom je 38 500 ekonomicky aktívnych obyvateľov, sa predpokladá, že za prácou do zahraničia odišlo vyše 4000 osôb. Ak by títo ľudia zostali doma a evidovali sa na úrade práce, počet evidovaných nezamestnaných v okrese by sa zvýšil na viac než 13 600 osôb, čo by znamenalo mieru nezamestnanosti vyše 35 %. Ďalšie tisícky ľudí odišli z nášho okresu za prácou na západ Slovenska, najmä do Bratislavy. S nimi a s nedobrovoľne vylúčenými osobami z evidencie úradu práce by miera nezamestnanosti presiahla 50 %. Ďalšie tisícky zamestnancov v našom okrese pracujú len za minimálnu mzdu a kvôli nedostatku pracovných príležitostí nemajú šancu svoju situáciu zmeniť.

Dnes je už dosť dôvodov, aby ľudia vyšli do ulíc. Nielen na 1. mája. Ojedinelé protesty však nemajú šancu na úspech. Príkladom toho môže byť protest proti Gorile, ktorý zneužili nedôveryhodné subjekty. V našom okrese boli takýmto príkladom odporu štrajkujúce ženy 24. augusta 2010 za dôstojné pracovné podmienky a vyššie mzdy. Ich protest však neoslovil ostatných obyvateľov okresu. A už vôbec nie nespokojných ľudí v rámci Slovenska. A na to sa bohaté firmy spoliehajú. (avk)